

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Et Par Ord om det nys udkomne angelsaxiske Digt

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Et Par Ord om det nys udkomne angelsaxiske Digt", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_253-com-root.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

helt sikkert.

hændelser.

embedstitel; kongens rådgiver i vigtige sager.

viste, påpegede.

recensenten, dvs. anmelderen.

også.

kunne sproget.

recensent, dvs. anmelder.

recensenten, dvs. anmelderen.

lærde dannelse; boglige lærdom.

uden at være blevet klaget over.

hvoraf man praler.

allerede.

her: ganske vist.

strides.

forskellige, adskilte.

også.

betvivles.

angelsak., sceáf (og sceb, scef) betyder kornneg. Her kan enten være tale om en sætterfejl (Seaf for Scef) eller en misforståelse fra Grundtvigs side. Han har dog stavet ordet på samme måde 16 linjer tidligere i teksten, hvor der er tale om propriæt (personen).

således.

ranke.

heltene, krigerne.

udøvede.

i sandhed (arkaiserende, et folkeviseuttryk).

magt.

bor.

i sandhed (arkaiserende, et folkeviseuttryk).

rundt om.

havet (kenning, dvs. poetisk udtryk).

skat, afgang.

gave.

endnu.

heltene, krigerne.

ham.

agtværdige, pålidelige mænds; hædersmænds, her med konnotationer i retning af danske mænds.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

her: lindring.

kongesæde.

uddelte.

heltene, krigerne.

handlede han ilde med.

gave.

heltene, krigerne.

gode, udmærkede (egl. gyldige).

priste.

langs bakkeskråningen (arkaiserende, et folkeviseudtryk).

fager, smuk.

således.

heltene, krigerne.

rundt om.

indhegner, omringer.

kongen; egl. den, der deler guld ud (kenning, dvs. poetisk udtryk).

også.

da.

kongesæde.

blidt (arkaiserende, et folkeviseudtryk).

kongeskib.

prydet med ringe.

blanke, reflekterende skjolde langs rælingen.

her: ring af skjolde; egl. kreds af krigere, der står tæt sammen med skjoldene foran sig.

saga, fortælling.

samling af kostbarheder.

ved.

kongekåben.

panserskjorter, dvs. skjortelignende panser til dækning af over- og underkroppe.

ombord på skibet, på rejsen.

den fornemme, mægtige konge.

gode, udmærkede (egl. gyldige).

over havet, fra strand til strand.

som ved et under.

angelsak., gjorde, handlede (præteritum pluralis af dōn).

angelsak., de sendte (præteritum pluralis af on-sendan).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

arkaiserende fyldord.

her: slippe, give fri.

glide bort.

i sandhed (arkaiserende, et folkeviseudtryk).

hvor langt.

over havet, fra strand til strand.

den fornemme, mægtige konges.

forundt.

begravelse.

her: forudsigelse.

mausoleum, gravmæle.

recensionen, dvs. anmeldelsen.

her som substantiv, ikke sagnhelten; sidste led er angelsak. wulf (da. ulv), mens der har været foreslået mange tolkninger af første led, bl.a. beó (da. bi) eller oldisl. býr (da. bo, gård; Grundtvigs forslag).

angelsak., her som substantiv, hroðor (da. fordel) og (w)ulf; (da. ulv). Haarders oversættelse har dog propiet "Rolf" på dette sted (2001, vers 1.181).

embedsmanden i 3. rangklasse, her Grímur Jónsson Thorkelin.

angelsak., folk (dativ pluralis af folc).

angelsak., spørgen, viden, information.

gik, svandt.

angelsak., blev født (præteritum singularis af on-wæcnan).

sagn, som stammer fra oldtiden; meget gamle sagn.

fornemme, mægtige konge.

gik, henrandt.

angelsak., egl. burh; da. borg eller (befæstet) by.

angelsak., borg, stad (dativ af burh).

angelsak., bjerg eller gravhøj.

angelsak., bjerg eller gravhøj.

angelsak., bjerge, forsvare, forstærke, beholde.

kongsgård, hal.

angelsak., arne eller ildsted; også som billede på hjemmet (af heorð).

Der eksisterer ikke et angelsakisk ord i denne form. Hvilket sted hos Thorkelin (1815) Grundtvig henviser til, er uklart.

angelsak., heorot eller heort betyder 'hjort'. Hverken Grundtvigs form eller udlægning er korrekt.

indtrængen, angreb.

Grundtvig gør fejlagtigt det angelsaksiske substantiv wīg (da. kamp, krig eller kampdygtighed) til et gudenavn.

som i Homers *Odysseen*.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

strides, skændes.

recensenten, dvs. anmelderen.

da.

angelsak., 'grebet af nysgerrighed' eller 'grebet af uro' (overs. GV). Haarders oversættelse har: "da ramtes hans tanker / af utålmodighed" (2001, vers 232-233).

lat., 'det rasende sværd betvang medborgerne' (overs. GV).

recensent, dvs. anmelder.

lat., bævneblus.

sagregister (i en bog).

recensenten, dvs. anmelderen.

gøterne.

fik (gl. imperfektum pluralis).

Grundtvig gør her fejlagtigt det angelsaksiske substantiv hild (da. kamp, krig) til et gudindenavn. Hild kan dog også være navnet på en valkyrie fra den nordiske mytologi.

sikkert.

præsentation, kundgørelse.

angelsak. gode skatte (pluralis af gif-sceatt, da. gaveskat, kostbarhed).

recensenten, dvs. anmelderen.

gøterne.

betalt skat.

gøterne.

recensentens, dvs. anmelderens.

følgeslutning.

det ringe omfang.

bemærkelsesværdig.

angelsak. ulv (egl. wulf).

substantivet ulv eller propriet Ulf.

angelsak. ord (egl. word).

jysk dialektal form af Ole.

recensenten, dvs. anmelderen.

angelsak. banemand (akkusativ af hand-bana; da. drabsmand, den der slår ihjel med egne hænder).

også.

allerede.

gældsed; ed, der angår gæld.

angelsak. skyldingernes sendebud eller tjener.

recensenten, dvs. anmelderen.

krigstogt.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

angelsak. efter Thorkelin, s. 41: "heapo Ræmis". Tekstkritisk udgave har dog "Heapo-Ræmes" (Fulk m.fl. udg. 2008, vers 519). Ordet oversættes '(strids)raumer', et folk fra den sydlige del af Norge.

endnu.

Grundtvigs egen navnedannelse efter Thorkelins "Beot eal" (1815, s. 42; da. 'ethvert løfte' (vers 523-24)).

lat., han betaler.

helte, krigere.

fornemmede.

recensenten, dvs. anmelderen.

også.

lat., 'fanget i Helvede'.

recensenten, dvs. anmelderen.

også.

recensenten, dvs. anmelderen.

sikkert.

magiske egenskab.

Grundtvig gør her fejlagtigt det angelsaksiske substantiv hild (da. kamp, krig) til et gudindenavn. Hild kan dog også være navnet på en valkyrie fra den nordiske mytologi.

tvivlstilfælde.

her: sagafortællere.

i tanker, huskede.

recensenten, dvs. anmelderen.

Ganske vist.

angelsak. 'Sigmund sprang'.

slægtning, forfader eller efterkommer.

angelsak. 'Vøls' afkom'.

angelsak. Hermod (dativ).

endnu.

svært.

nødtørfte.

angelsak. 'på søjle' (eller stabel) i betydn. platform, højt underlag.

da.

angelsak. 'Halvdans sværd eller brand'; sml. det danske folkeviseudtryk 'den brune brand', der betyder sværd. Stedet, der også har været læst som 'bearn Healfdanes', da. Halvdans barn, er diskuteret i Fulk m.fl. udg. 2008, s. 177 f.

kostbart, guldindvævet stof.

skæfte, håndtag.

glædesfesten.

kongsgård, hal.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

bemærkelsesværdigt.

bygger på, fastholder.

gået tabt.

krigstogt.

recensenten, dvs. anmelderen.

krigstogtet.

danernes hær.

sikkert.

angelsak. varme, glød. Sverige ville hedde 'Sweo-land' på angelsaksisk Grundtvig har muligvis forvekslet sidste del af ordet med angelsaksisk 'leode', dvs. folk.

krigstogtet.

recensenten, dvs. anmelderen.

her: meningsløst, uden at have slået efter.

gøten.

da.

bekrignede.

krigstogt.

rygraden; hovedlinjen.

recensenten, dvs. anmelderen.

skæftet, håndtaget.

her også: bemærkelsesværdige.

recensenten, dvs. anmelderen.

her også: bemærkelsesværdige.

her: altså.

gøterne.

spyd-danere (efter angelsak. Gar-Dena). Ordet er Grundtvigs betegnelse for danerne.

recensenten, dvs. anmelderen.

her: gav, overdrog til.

randt (gl. præteritum pluralis).

kyssede.

her: afsnit.

rejse til Danmark.

hjemrejse.

helte, krigere.

helt, kriger.

da.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

også.

recensenten, dvs. anmelderen.

smukke, unge kvinde (arkaiserende, et folkeviseudtryk).

recensionen, dvs. anmeldelsen.

recensenten, dvs. anmelderen.

hellere.

recensenten, dvs. anmelderen.

forordet s. 18.

tos.

recensentens, dvs. anmelderens.

sikre.

recensenten, dvs. anmelderen.

anmelder(u)væsen.

slag.

kongsgård, hal.

bekrignede.

undslap.

kongesædet, kongemagten.

slægtning, forfader eller efterkommer.

gøtteriget, se indledningen, afsnittet om Bjovulfs Drape.

recensenten, dvs. anmelderen.

sammen med elleve andre.

heltegerninger.

mest bemærkelsesværdige.

gennemlevede, klarede.

da.

forkert.

Haarders oversættelse har: "den hornsvaje bue" (2001, vers 2.437).

steg, føde.

opstod (arkaiserende).

gøterne.

bekrignede.

gribe, omklamre, holde fast om.

flygtede (gl. præteritum af fly).

efterlod.

endnu.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

overdrage.

vidunderlige ting.

krigstogt.

endnu.

krigstogtet.

trofasthed (juridisk).

gøterne.

halvdelen.

person af ædel byrd.

helte, krigere.

endnu.

da.

gøternes kongesæde.

anmelder.

gøterne.

her: død.

her: historie.

mulighed.

her: gruppe, klasse.

sangene fra *Den ældre Edda*.

kæmpestore, enorme.

fagert, smukt.

således.

lovprisning.

allerede.

endnu.

især.

recensenten, dvs. anmelderen.

Normannere er den gængse betegnelse på vikinger fra Norden. De norske udgør en delmængde heraf.

som stammer fra Uppland i Sverige (i og nord for Stockholm).

sent fødte; sent opståede.

her: nordmændene.

arvegods.

gøterne.

forholdet mellem folkeslagene.

her: betragtning af.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

nutildags.

forståelse.

recensenten, dvs. anmelderen.

berøringer, sammenhænge.

sagn, som stammer fra oldtiden; meget gamle sagn.

gøtiske.

også.

bemærkelsesværdigt.

skat eller afgift på en tiendedel.

gang.

bemærkelsesværdig.

omhandle, behandle.

tese.

recensenten, dvs. anmelderen.

det at fange griller, få tåbelige ideer.

recensenten, dvs. anmelderen.

rimelighed, fornuft.

dadlet, udtalt (mig) nedsættende om.

recensenten, dvs. anmelderen.

skyldfri.

som modstår skud eller beskyldninger.

recensenten, dvs. anmelderen.

også.

blive løjet om.

Anvendt litteratur

- Fulk, R.D., Robert E. Bjork & John D. Niles udg. (2008) *Klaeber's Beowulf and The Fight at Finnsburg*. Toronto, Buffalo & London
- Haarder, Andreas overs. (2001) *Sangen om Bjovulf*. København
- Thorkelin, Grímur Jónsson (1815) *De Danorum Rebus Gestis Secul. III & IV. Poëma Danicum Dialecto Anglosaxonica. Ex Bibliotheca Cottoniana Musaei Britannici*. København